ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΩΝ

φασι νὰ μοῦ ἀποκρύψη τὴν πραγματικὴ κατάστασι τοῦ μνηστῆρος μου. Εἶχαν ὀργανώσει γύρω μου ὁλόκληρη συνωμοσία. Δὲν ἄφηναν νὰ κυκλοφοροῦν ἐφημερίδες στὸ στούντιο, δὲν ἐπέτρεπαν σὲ κανένα δημοσιογράφο νὰ μὲ πλησιάση, ἔβαλαν ὅλους τοὺς συναδέλφους μου νὰ μοῦ μεταδίδουν ψεύτικες εἰδήσεις γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ Βαλεντῖνο!... Καταλαβαίνετε, βέβαια, γιατί ἔγιναν ὅλα αὐτά: γιὰ νὰ τελειώση τὸ φίλμ ποὺ γύριζα στὴν κανονική του προθεσμία. Αὐτὸς εἶνε ὁ ἀτσαλένιος νόμος τοῦ Χόλλυγουντ. Καμμιὰ δύναμι δὲν μπορεῖ νὰ σταματήση τὸ γύρισμα μιᾶς ταινίας. Ἡ καρδιὰ μπορεῖ νὰ ραγίση, μὰ ἡ «κάμερα» θὰ ἐξακολουθήση νὰ δουλεύη...

Μιὰ μέρα, ὅμως, ἔμαθα τὴν τρομερὴ ἀλήθεια, ποὺ ἤθελαν νὰ μοῦ τὴν ἀποκρύψουν.

Ἦταν, θυμᾶμαι καλά, ἕνα πένθιμο πρωϊνὸ τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἡ καμαριέρα μου εἶχε βγῆ, νὰ κάνη περίπατο στὰ σκυλιά. Τὴ νύχτα κείνη, δὲν μπόρεσα νὰ κλείσω μάτι. Στριφογύριζα στὸ κρεββάτι μου βασανισμένη, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, ἀπὸ μαῦρα καὶ θλιβερὰ προαισθήματα.

Ξαφνικά, χτύπησε τὸ τηλέφωνο. Τὸ κουδούνισμά του ἀντήχησε παράξενα στὴν καρδιά μου... Μοῦ φάνηκε σὰν πένθιμη κωδωνοκρουσία. Φοβόμουν νὰ σηκωθῶ ἀπὸ τὸ κρεββάτι μου καὶ νὰ ξεκρεμάσω τὸ ἀκουστικό, γιατὶ κάτι μοῦ ἔλεγε πὼς ἐκεῖνο ποὺ θὰ μάθαινα θὰ μὲ σκότωνε ἀμέσως...

Τὸ τηλέφωνο ἐξακολουθοῦσε νὰ χτυπᾶ μὲ πεῖσμα...

Πήδησα ἀπὸ τὸ κρεββάτι μου σὰν τρελλὴ καὶ πλησίασα στὸ τραπεζάκι μὲ τὸ τηλέφωνο. Καί, μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι, ξεκρέμασα τὸ ἀκουστικό.

Ἦταν ἕνας δημοσιογράφος.

—Μὲ συγχωρεῖτε... Μήπως εἶνε στὸ τηλέφωνο ἡ καμαριέρα τῆς δεσποινίδος Πόλας Νέγκρι;

Μιὰ ἄγνωστη δύναμι μ' ἔβαλε ν' ἀπαντήσω:

—Ναί, ἐγὼ εἶμαι, ἡ καμαριέρα... Τί θέλετε, κύριε;

Ὁ δημοσιογράφος νόμισε τότε ὅτι μποροῦσε νὰ ξεθαρρευτῆ μὲ μιὰ καμαριέρα.

—Θὰ σοῦ ζητήσω μιὰ χάρι, γλυκό μου κορίτσι! μοῦ εἶπε. Μπορεῖς νὰ μὲ πληροφορήσης πῶς τῆς φάνηκε τῆς κυρίας σου ὅταν ἔμαθε τὸ θάνατο τοῦ Βαλεντῖνο;...

Ἕνα ἀόρατο σφυρὶ μὲ χτύπησε τότε κατακέφαλα...

Μοῦ φάνηκε πὼς ἡ γῆ σάλευε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μου...

Καὶ σωριάστηκα στὸ πάτωμα, ἀναίσθητη...

* * *

Ὅταν συνῆρθα, ἔνοιωσα στὴν καρδιά μου μιὰ πραγματικὴ πληγή. Καὶ στὸ μυαλό μου ἄρχισε ἀμέσως νὰ τριγυρίζη σὰν νυχτερίδα ἡ σκέψι:

—Ὁ Ροῦντι μου πέθανε!... Πέθανε ὁ ἀγαπημένος μου!.. Τὸν ἔχασα γιὰ πάντα!... Δὲν θὰ τὸν ξαναδῶ!... Ὁ Ροῦντι μου πέθανε....

Μερικοὶ γιατροί, σκυμμένοι ἀπὸ πάνω μου, προσπαθοῦσανε νὰ μοῦ φανοῦν χρήσιμοι.

—Γιατί μὲ ξαναφέρατε στὶς αἰσθήσεις μου; τοὺς ρώτησα. Γιατί δὲν μὲ ἀφήσατε σὲ μιὰ αἰωνία λιγοθυμία, γιὰ νὰ μὴ αἰσθάνωμαι πειὰ τίποτα, γιὰ νὰ μὴ σκέπτωμαι τίποτα!...

Οὔτε γὼ δὲν ξέρω πῶς βρῆκα τὴ δύναμι νὰ πάω τὸ τραῖνο γιὰ τὴ Νέα Ὑόρκη. Ὕστερ' ἀπὸ ἕνα ταξεῖδι ἀρκετῶν ὡρῶν, ποὺ μοῦ φάνηκαν αἰῶνες, κατέβαινα στὸ σταθμὸ τῆς πρωτευούσης, παραπατῶντας σὰν μεθυσμένο, ἀνθρώπινο ράκος, χωρὶς νὰ βλέπω τὸ πλῆθος ποὺ μὲ εἶχε περικυκλώσει, μὲ διακριτικὲς ἐκδηλώσεις συμπόνιας...

Ὦ! καταλαβαίνω ὅτι θὰ μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ σᾶς περιγράψω τὸν σπαραγμό μου ὅταν ἀντίκρυσα τὸν Ροῦντι ξαπλωμένο νεκρὸ σ' ἕνα κρεββάτι τοῦ νοσοκομείου, τὴ στυγνὴ ἀπόγνωσι ποὺ μὲ κυρίευε, ἐνῶ συνώδευα τὸν ἀναπημένο μου ὡς τὴν τελευταία του κατοικία... Ποιὰ λόγια θὰ μπορέσουν νὰ ἐξιστορήσουν παραστατικὰ τὴν ἀγωνία μου, τὸν πόνο μου;

Μετὰ τὴν κηδεία, πῆγα καὶ κλειδώθηκα στὸ δωμάτιο ἑνὸς ξενοδοχείου, μόνη μου, χωρὶς καμμιὰ συντροφιά, ἀφοῦ κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ μὲ παρηγορήση. Σὲ λίγο, ἦρθε καὶ μὲ βρῆκε ἡ Μαίρη Πίκφορδ καὶ μοῦ ἔδωσε ἀμίλητη ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸ γιατρὸ Μῆκερ, ὁ ὁποῖος παραστάθηκε τὸ Βαλεντῖνο ὡς τὶς τελευταῖες του στιγμές.

Ἀντιγράφω ἐδῶ τὴν ἐπιστολὴ αὐτή:

«Ἀγαπητή μου δεσποινίς,

»Παρεκάλεσα τὴν κυρία Μαίρη Πίκφορδ νὰ σᾶς διαβιβάση αὐτό μου τὸ γράμμα, γιατί ὁμολογῶ πὼς δὲν ἔχω τὴ δύναμι νὰ σᾶς ἀντικρύσω.... Ὕστερ' ἀπὸ τὸ τοσμερὸ δράμα, ποὺ συνέβη, ἀποφάσισα νὰ πάω σὲ μιὰ ἔξοχή, γιὰ νὰ συνέλθω καὶ γὼ ἀπὸ τὴν ταραχή μου...

»Ἔμεινα στὸ προσκέφαλο τοῦ Ροδόλφου ὡς τὴν τελευταία του στιγμή. Μισὴ ὥρα πρὶν πεθάνει, ὁ ἀλησμόνητος φίλος μας διατηροῦσε ὅλη τὴν πνευματική του διαύγεια. Γιὰ νὰ ἀπασχολήσω κάπως τὴ σκέψι του, ἄρχισα νὰ κατασταρώνω μαζύ του διάφορα σχέδια γιὰ τὸ μέλλον. Συμφωνήσαμε, μάλιστα, μόλις θὰ σηκωνότανε ἀπὸ τὸ κρεββάτι, νὰ κάνουμε μιὰ μεγάλη παραθαλάσσια ἐκδρομή... Καθόμουν τότε στὴν ἄκρη τοῦ κρεββατιοῦ του... Ξαφνικὰ ὁ Ροῦντι μοῦ εἶπε:

»—Πολὺ φοβᾶμαι, γιατρέ μου, μήπως δὲν θὰ μπορέσουμε ποτὲ νὰ κάνουμε μαζὺ αὐτὴν τὴν ἐκδρομή... Ποιὸς ξέρει ὅμως!... Ἴσως νὰ συναντηθοῦμε στὸν ἄλλο κόσμο!...

»Ὕστερα ἀπὸ λίγες στιγμὲς ὁ Βαλεντῖνο μπῆκε στὴν ἐπιθανάτιο ἀγωνία.

»Τὰ τελευταῖα του λόγια ἦταν:

»—Πόλα! Πόλα!... Ἂν δὲν προφτάσω νὰ σὲ ξαναδῶ, νὰ τὴν πῆτε, γιατρέ μου, ὅτι τὴν ἀγαπῶ καὶ ὅτι ὁλόκληρη ἡ σκέψις μου τῆς ἀνήκει!...».

. . . . . .

Ἐφτὰ χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε ποὺ πέθανε ὁ Ροδόλφος Βαλεντῖνο. Μὰ ἡ ἀνάμνησί του διατηρεῖται ἀκόμα ζωηρὴ στὴν καρδιὰ ὅλων τῶν γυναικῶν ποὺ τὸν γνώρισαν ἀπὸ κοντὰ ἢ ἀπὸ τὰ φίλμ του. Ἡ γυναῖκες τὸν λατρέψανε ὄχι μονάχα γιατὶ ἦταν ὡραῖος καὶ γιατὶ εἶχε φωνὴ μελωδικὴ σὰν τὸν ἦχο ἑνὸς βιολιοῦ, ἀλλὰ κ' ἐπειδὴ συμβόλιζε γι' αὐτὲς τὴν παιδιάστικη ἀφέλεια συγκερασμένη μὲ τὴν ἀνδρικὴ ρώμη...

Πρὶν ἀπὸ δυὸ μῆνες, μιὰ ὡραία Οὐγγρίδα ἄδειασε ἕνα μπουκαλάκι δηλητήριο, μπρὸς σὲ μιὰ μεγάλη φωτογραφία τοῦ Βαλεντῖνο καὶ πέθανε ψιθυρίζοντας:

—Πίνω γιὰ σένα, Ροῦντι, μοναδικὲ ἔρωτα τῆς ζωῆς μου!...

Ἐγὼ ζῶ ἀκόμα.

Δὲν εἶχα τὴ δύναμι νὰ σκοτωθῶ.

Μὰ ἡ ζωὴ χωρὶς τὸ Ροῦντι μου, ἰσοδυναμεῖ γιὰ μένα μὲ χίλιους καθημερινοὺς θανάτους...

ΠΟΛΑ ΝΕΓΚΡΙ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

(Τοῦ SULLY PRUDHOMME)

Θάθελα νὰ προσευχηθῶ· τὰ στήθεια μου βαραίνουν
οἱ στεναγμοί, μὰ ἡ σκέψι μου δὲ στέργ' ἡ σιδερένια.
Κι' ἂν μιᾶς μαννούλας Χριστιανῆς παρακαλεῖ με ἡ ἔννοια,
καὶ τῶν μαρτύρων τὰ αἵματα τὰ μάτια μου πληθαίνουν.
Μεγάλα μετανοιώματα, ἀγάπης δίψες, δάκρυα,
δὲν ξαναφέρνει τίποτε τὴν πίστι στὴν καρδιά μου.
Μιὰν ἀγωνί' ἁμαρτωλὴ μὰ κι' ἅγια εἶν' ἡ δικιά μου.
Καταφρονεῖ ἡ λαχτάρα μου κάθε Θεὸ στὴν ἄκρη!
Μὰ θέλω νὰ προσευχηθῶ· μόνος στὴ γῆ τρομάζω·
καὶ νά, λυγῶ τὰ γόνατα καὶ κλαίω κι' ἀναστενάζω.
—Κύριε, Κύριε, εἶσ' αὐτοῦ, ἐλπίδα μου καὶ νίκη;
Τὰ χέρια δένω, καρτερῶ καὶ σκύβω τὸ κεφάλι,
καὶ τὸ Πιστεύω, πῶλεγα παιδί, τὸ λέγω πάλι...
Ὅμως δὲν βλέπω τίποτε νὰ στέκη ἐμπρός μου—ὦ φρίκη!

Μετάφρ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΗΜΗΡΙΩΤΗ

ΝΑΞΕΡΑΝ

(Τοῦ ΕΡΡ. ΧΑ·Ι·ΝΕ)

Νάξεραν τὰ λουλουδάκια
ἡ καρδιά μου πῶς πονεῖ
θὰ ἐδάκρυζαν μαζύ μου
νὰ μοῦ γιάνουν τὴ πληγή

Νάξεραν τὰ ἀηδονάκια
πὼς εἶμ' ἄρρωστος βαρειά.
θὰ μοῦ τραγουδοῦσαν ὅλα
εὔθυμη παρηγοριά.

Νάξεραν ψηλὰ τ' ἀστέρια
πόσο κλαίω καὶ πονῶ
θάπεφταν νὰ μοῦ μιλήσουν
κάτ' ἀπὸ τὸν οὐρανό.

Ἄχ! κανένας δὲν τὸ ξέρει
καὶ τὸ ξέρει μόνο μιά,
κείνη ποῦκαμε κομμάτια
τὴν φτωχή μου τὴν καρδιά.

Η ΩΜΟΡΦΗ ΨΑΡΟΠΟΥΛΑ

(Τοῦ ΕΡΡ. ΧΑ·Ι·ΝΕ)

Τράβα τὴ βάρκα στ'ἀκρογιάλι
ὥμορφη κόρη τοῦ ψαρᾶ
κι' ἔλα καὶ κάτσε δῶ κοντά (μου
ν' ἀλλάξουμε γλυκὰ φιλιά.
Γεῖρε ἄφοβα τὸ κεφαλάκι
πᾶ στὴ θερμή μου τὴν καρδιά,

ἐσὺ ποὺ ἀφήνεσαι ὅλη μέρα
στῆς θάλασσας τὴν ἀγκαλιά.
Θάλασσα μοιάζει κ' ἡ καρδιά (μου
μὲ κύματα καὶ βουητά
καὶ κρύβει μέσα στὸ βυθό της
μαργαριτάρια διαλεχτά.

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

(Τοῦ ΕΡΡ. ΧΑ·Ι·ΝΕ)

Δὲν πιστεύω οὐρανό,
ποὺ μᾶς λέει ὁ παππᾶς,
τὰ ματάκια σου πιστεύω,
αὐτὰ ἔχω οὐρανό.
Δὲν πιστεύω 'γὼ Θεό,
ποὺ μᾶς λέει ὁ παππᾶς,

τὴν καρδούλα σου πιστεύω,
αὐτὴν ἔχω γιὰ Θεό.
Δὲν πιστεύω 'γὼ κακό,
Ἄδη, κόλασι, ποινή,
τὰ ματάκια σου πιστεύω,
καὶ τὴ δόλια σου καρδιά.

Η ΛΗΘΗ

(Τοῦ ΖΟΣΕ ΜΑΡΙΑ ΝΤ' ΕΡΕΝΤΙΑ)

Ἐρειπωμένος ὁ Ναὸς στοῦ κάβου τὸν ἀθέρα·
Κ' ἡ μαρμαρένιες του ἡ Θεὲς κ' οἱ χάλκινοί του Ἡρῶοι
Παιγνίδι εἶνε τοῦ θάνατου στὴν ἄγρια ἐτούτη ξέρα,
Τὴ δόξα τους ποὺ ἐρημικὴ θάφτει μονάχα ἡ χλόη.
Μονάχος, κάπου, ἕνας βοσκός, ποὺ πάει νὰ πιοῦν τὰ ζᾶ του,
Μὲ κάποιο ἀπὸ τὴ κόγχη του παμπάλαιο μυρολόϊ
Γιομίζοντας τὰ πέλαγα καὶ τὸν γαλήνιο αἰθέρα,
Περνάει στὸ ἀτέλειωτο οὐρανὶ τὸ μαῦρο ἀνάστημά του.
Κι' ἡ Μάνα ἡ Γῆ ἡ τόσο γλυκειὰ Θεῶν ἀρχαίων ἡ χώρα,
Βλασταίνει, μάταια εὐγενική, κάθε ἄνοιξί της τώρα,
Συντρίμμι στὸ κιονόκρανο κάποιο ἄλλο της ἀγκάθι...
Μὰ στῶν προγόνων ὁ Ἄνθρωπος τ' ὄνειρο ἐκεῖνο, δίχως
Νὰ φρίσση, ἀκούει τὴ θάλασσα, μέσ' στῶν νυχτῶν τὰ βάθη
Ποὺ τὶς Σειρῆνες της θρηνεῖ κάθε πικρός της ἦχος.

Μετάφρ. ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗ